

N:o 33.

Ank. till Riksd. Kansli den 15 Mars 1881, kl. 1 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, öfver väckt motion om utfärdande af en lag till inskränkande af s. k. vivisektioner.

Uti en inom Andra Kammaren afgifven och till Lag-Utskottet remitterad motion, N:o 100, anför Herr *R. Arfwedson*, att, då vår lag med straff belagt grymhet mot djur samt dermed ock utan undantag uttalat den grundsats, att nyttan ej finge betraktas såsom det högsta af alla syften och icke finge köpas med alltför stora lidanden för de värnlösa djuren, så borde vivisektioner (pinsamma experiment å djur i vetenskapligt syfte), om hvilkas nödvändighet och nytta dessutom meningarne, äfven bland fackmännen, vore mycket delade, och som, sådana de nu, enligt åtskilliga af motionären anförda exempel från utlandet, faktiskt gestaltat sig, måste betraktas såsom sjukliga utväxter på den vetenskapliga forskningen, antingen rent af förbjudas eller åtminstone genom lagstiftning i ämnet underkastas behörig inskränkning och kontroll. Enär emellertid ett allmännare bifall till den förra åtgärden i motionärens tanke icke torde kunna förväntas, föreslår han, "det Riksdagen må för sin del besluta, att en lag till vivisektionens inskränkning skall utfärdas af ungefär följande lydelse:

1:o) Vivisektioner (pinsamma experiment på djur i vetenskapligt syfte) få icke ega rum någonstädes utom i de dertill afsedda laboratorier vid högskolorna, samt endast under omedelbar ledning och tillsyn af vederbörande professor.

2:o) Vivisektion får ej anställas på andra, än fullständigt bedöfvade djur. Bedöfningen skall vidmakthållas oafbruten under hela den tid vivisektionen varar, och djuret skall dödas, innan det vaknar ur bedöfningen, så framt ej smärtan kan med visshet antagas hafva upphört omedelbart efter operationen.

3:o) Curare eller sådana medel, som endast medföra förlust af rörelseförmågan, men icke framkalla okänslighet, få under inga vilkor användas.

4:o) Vivisektion må ej företagas, utan att underrättelse derom i behörig tid meddelats vederbörande polismyndighet, som det åligger att utse en eller två personer att vivisektionen öfvervara.

I stad, der djurskyddsförening finnes, ege djurskyddsföreningens styrelse likaledes att utse en eller två personer att vid vivisektionen vara tillstädes.

5:o) Den, som öfverträder denna lag, skall första gången böta från 100 till 500 kronor, andra gången från 500 till 1,000 kronor, samt, om brottet ytterligare upprepas, för hvarje gång 1,000 kronor.»

Gällande strafflag innehåller i 18 kap. 16 §:

»Visar någon i behandling af egna eller andras kreatur uppenbar grymhet; straffes med böter, högst ett hundra riksdaler.»

Då nu motionärens förslag hvarken afser att vinna förhöjning i det sålunda för grymhet vid en del djurs behandling redan stadgade straff, eller att för grymhet mot djur, som icke inbegripas under den i lagen använda beteckning, få likartad straffpåföljd utsatt, utan egentligen innehåller särskilda vilkor för medgifvande att, uteslutande vid rikets högskolor, för vetenskapliga syftemål få anställa vivisektioner, äfvensom högre straffbestämmelser för åsidosättande af dessa vilkor, än den för grym behandling af en del djur redan stadgade, men en dylik lagstiftning icke bör förordas, innan åtminstone någon utredning vunnits om tillvaron äfven i vårt land af sådana förhållanden, som göra densamma påkallad, samt de vetenskapliga institutioner, hvilkas gagnande verksamhet skulle af en sådan lag omedelbarligen beröras, fått tillfälle att i ämnet sig yttra; så och då i ärendets nuvarande skick ingendera af dessa förutsättningar är uppfylld, men å andra sidan den tillförsigt bör kunna hysas, att, derest verkligt behof förefinnes antingen af särskilda ordningsföreskrifter till förekommande af missbruk

vid anställande af vivisektioner eller möjligen utaf särskild lagstiftning af beskaffenhet, att Riksdagen deri bör taga del, Kongl. Maj:t, som eger utväg att inhemta alla nödiga upplysningar i ämnet, då ock vidtager den åtgärd, som af dessa må finnas föranledd, utan någon från Riksdagens sida gjord hemställan, hvilken för närvarande skulle, be träffande förhållandena i vårt eget land, kunna grundas endast på obestämda förutsättningar, tillstyrker Utskottet,

att motionen ej må föranleda till någon Riksdagens åtgärd.

Stockholm den 15 Mars 1881.

På Lag-Utskottets vägnar:

G. LAGERSTRÅLE.

Reservation:

af Herr *Smedberg*, som ansett, att s. k. vivisektioner, hvilka utgöra den gröfsta art af djurplågeri, böra vid högt ansvar alldeles förbjudas, helst som inom vetenskapen delade meningar om behofvet och nyttan deraf, uppstått, och flera framstående vetenskapsmän på senare tider uttalat sin förkastelsesdom öfver dylika experiment.

Tryckfel:

Denna Saml. 5 häft. s. 7, rad. 19 uppfifrån *står*: "15 eller 13 §", *läs*: "12 eller 13 §".